

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 271/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 4 T 34/2018 z 20. decembra 2018 a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 To 6/2019 z 25. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED]

na obhajobu ustanovenou obhajkyňou jej synovi, ktorá mala bez jeho vedomia podať dovolanie a uviesť v ňom skutočnosti, ktoré sa nezakladajú na pravde.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd „sťažnosti vyhovel“ a „vyslovil názor“, že „práva jej syna [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], porušené boli“.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v námietke porušenia v ústavnej sťažnosti označených práv jej syna napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

14. Ústavný súd poukazuje na už citovaný § 122 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje aktívnu legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti.

15. Z podanej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia práv jej syna, keď v ústavnej sťažnosti uvádza: „...svoju sťažnosť... ...podávam v mene svojho syna“.

16. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka nebola stranou trestného konania pred okresným súdom a krajským súdom, ale nositeľom označených práv, ktorých

porušenie v ústavnej sťažnosti namieta, je iná fyzická osoba, konkrétne jej syn [REDACTED]

17. Ústavný súd podotýka, že podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať len osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody v nadväznosti na čl. 127 ústavy. Ústavnú sťažnosť nemôže podať osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb, nie svojich (m. m. I. ÚS 56/98, III. ÚS 137/03, I. ÚS 165/05). Podmienka účasti v konaní pred orgánom verejnej moci síce z čl. 127 ústavy ani z § 122 zákona o ústavnom súde explicitne nevyplýva, možno ju však vyvodiť z definície sťažovateľa a priamo aj z judikatúry ústavného súdu. Preto sťažnostná legitimácia nesvedčí fyzickej osobe ani právnickej osobe, ak neboli účastníkmi napadnutého konania, resp. konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie vydané alebo bol vykonaný iný zásah. Samotná skutočnosť, že orgán verejnej moci so sťažovateľom ako s účastníkom konania nekonal, zakladá (v okolnostiach danej veci) dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej neoprávnenou osobou (k tomu napr. I. ÚS 334/2018, IV. ÚS 523/2018).

18. V rámci trestného konania môže aktívna sťažnostná legitimácia svedčiť aj osobám oprávneným podľa § 308 ods. 2, § 345 ods. 2 a § 369 ods. 5 Trestného poriadku podať opravné prostriedky v prospech obvineného, a to príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodeneц, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh a ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca (sp. zn. III. ÚS 43/07, sp. zn. IV. 234/2010).

19. Sťažovateľka v prerokovanej ústavnej sťažnosti namieta porušenie označených práv inej osoby, jej plnoletého syna, pričom sama právo podať opravný prostriedok v predmetnom trestnom konaní nevyužila. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu